

Επίσκεψη ΔΙΑΒΑΤΗ στη Λευκάδα

16 - 19 Νοεμβρίου 2018

Ενημερωτικό έντυπο - αναμνηστικό της εκδρομής του συλλόγου
Επιμέλεια: ΔΙΑΒΑΤΗΣ
τεύχος 10^ο

• Ο ΔΙΑΒΑΤΗΣ σας καλωσορίζει και εύχεται να περάσουμε καλά μαζί. Είμαστε λίγοι αλλά ας όψεται ο σεισμός. Ελπίζει να σας ξαναδεί στην επόμενη εκδρομή του.

- Αγαπητοί φίλοι, όσον αφορά στον σεισμό, δεν πρέπει να ανησυχείτε τόσο πολύ, διότι η Λευκάδα ευρίσκεται πάνω σε έναν βραχώδη όγκο που δεν επηρεάζεται από το ρήγμα του Ιονίου.
- Η εκδρομή αυτή είναι ανέμελη και ανάλαφρη με ελάχιστες προαιρετικές πεζοπορίες.
- Τις ελεύθερες ώρες σας μπορείτε εύκολα να περπατήσετε μέχρι το αρχαιολογικό ή το λαογραφικό μουσείο, ή το μουσείο του Λευκάδιου Χερν. Είναι ανοικτά εκτός Δευτέρας με είσοδο 1 ή 2 ευρώ. Ή να ψωνίσετε διάφορα τοπικά προϊόντα, ίσως σας ενδιαφέρει η περίφημη φακή Εγκλουβής, το σαλάμι Λευκάδας, ή τα φρέσκα κρέατα από την Πλαγιά
- Σας προτρέπουμε να τραβήξετε κάποιες λίγες αναμνηστικές φωτογραφίες, γιατί τα τοπία που θα επισκεφθούμε είναι μαγευτικά.
- Κάνουμε έκκληση να γράφετε κι εσείς κάτι για το περιοδικό μας, είτε πριν είτε μετά από κάθε εκδρομή, κάποιο σχόλιο ή μαντινάδα ή ανέκδοτο, ειδικά παλαιϊνό. Το περιοδικό διαβάζεται και αργότερα και ευελπιστούμε ότι για πολλά χρόνια, θα μας ξυπνά ευχάριστες αναμνήσεις.

• ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΚΔΡΟΜΕΩΝ (23)

- Μαρία Κορκολή
- Κασσιανή Μανωλουδάκη
- Ολυμπία Μαρκουλιδάκη
- Θωμάς, Αναστασία Καραντάνα
- Θανάσης, Ρένα Παυλίδη
- Γρηγόρης, Κατερίνα Σωμαράκη
- Πόπη Κονδυλάκη
- Βούλα Μιχελινάκη
- Ιάκωβος Σίμπλης
- Χρόνης, Ουρανία Πολυχρονάκη
- Μαρία Κρητάκη, Αρετή Χρυσικού
- Γιώργος, Μαρία Ζαμπετουλάκη
- Γιάννης Ζουμάκης
- Αντώνης, Μαρία Ζαχαριουδάκη
- Γιώργος, Ρόδη Διακάκη

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

1η μέρα: Αθήνα, Ρίο, Αμφιλοχία, Βόνιτσα, Πλαγιά-φαγητό, Λευκάδα

2η μέρα: Λευκάδα, Νυδρί, Μεγανήσι, Βαθύ-φαγητό, Κατωμέρι,
Σπαρτοχώρι

3η μέρα: Λευκάδα, Νυδρί Φαράγγι, Βασιλική, Πόρτο Κατσίκι,
Εγκρεμνοί, Καρυά-φαγητό, (Εγκλουβή), Σφακιώτες,
Άγιος Νικήτας, Λευκάδα

4η μέρα: Ελεύθερος χρόνος στη Λευκάδα, μοναστήρι Παναγίας
Φανερωμένης, Λευκάδα, Επιστροφή

ΛΕΥΚΑΔΙΤΙΚΗ

ΞΟΡΕΣΙΑ

Όσοι το χάλκεον χέρι βαρύ του φόβου αισθάνονται, ζυγόν δουλείας ας
έχωσι. Θέλει αρετήν και τόλμην η ελευθερία.

Ανδρέας Κάλβος

Περιδιαβαίνοντας στην περιοχή...

1. Βόνιτσα (πληθυσμός 4.700)

Βόνιτσα

Η **Βόνιτσα** είναι **κωμόπολη** της **Αιτωλοακαρνανίας**, έδρα του **Δήμου Άκτιου - Βόνιτσας**. Παραλιακή πόλη, κτισμένη στη νότια πλευρά του **Αμβρακικού κόλπου**.

Η σύγχρονη πόλη είναι χτισμένη πολύ κοντά στο αρχαίο **Ανακτόριο**. Το αρχαίο Ανακτόριο ήταν σημαντική πόλη της Ακαρνανίας και ιδρύθηκε από τους Κορίνθιους το 630 π.Χ. Όπως και οι περισσότερες πόλεις της Ακαρνανίας παράκμασε όταν οι Ρωμαίοι ίδρυσαν τη **Νικόπολη** στην απέναντι πλευρά του **Αμβρακικού** και ανάγκασαν τους κατοίκους της περιοχής να μεταφερθούν εκεί. Με τον καιρό, στα Βυζαντινά χρόνια η πόλη ήκμασε ξανά, με το όνομα Βόνιτσα στο ακριβές σημείο όπου βρίσκεται σήμερα. Κατά τη

διάρκεια της **Τουρκοκρατίας** η πόλη πέρασε για ένα μεγάλο διάστημα υπό τον έλεγχο των Βενετών, από το 1684 έως το 1797. Το 1832 αποτέλεσε τμήμα του νέου Ελληνικού κράτους. Μερικά μόνο χιλιόμετρα ανατολικά από τη σημερινή Βόνιτσα, στο ύψωμα «Άϊ Λιας», είχαν από παλιά εντοπιστεί τα ερείπια αρχαίας πόλης, η οποία ταυτίζεται πιθανώς με την **Ηράκλεια**, που μνημονεύεται από τον Πλίνιο, στην παραλιακή ζώνη ανάμεσα στο Ανακτόριο και τον Εχίνο (από άλλους η Ηράκλεια ταυτίζεται με τα ερείπια στη Ρούγα Παλιάμπελων). Κατά την αυτοκρατορική περίοδο, με την ίδρυση της Νικόπολης, φαίνεται ότι ένα μέρος των κατοίκων της Ηράκλειας συμμετείχε στον «συνοικισμό» της, ενώ οι υπόλοιποι μετακινήθηκαν προς τη θάλασσα

και ίδρυσαν νέο οικισμό στο ύψωμα «Σωτήρα», που βρίσκεται στο ΒΑ άκρο του όρμου της Βόνιτσας και στο οποίο βρέθηκαν λείψανα ρωμαϊκού οικισμού.

Βόνιτσα

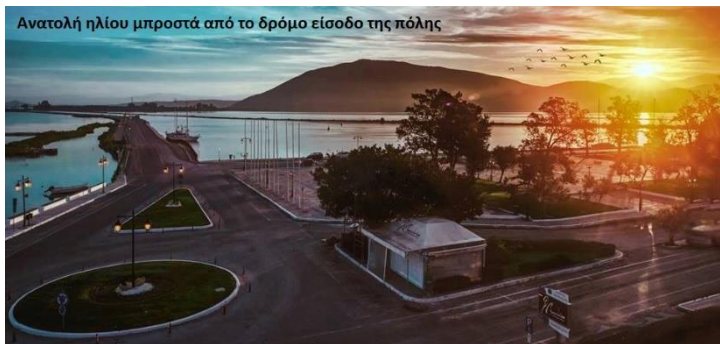

Το νησάκι Κουκουμίτσα, όπου γίνονται διάφορες εκδηλώσεις όπως θέατρα, συναυλίες και χοροί

2. Λευκάδα (νησί, πόλη πληθυσμός 26.000)

Η Λευκάδα ή Λευκάς είναι νησί του Ιονίου πελάγους και μαζί με τα νησιά Κέρκυρα, Κεφαλονιά, Ιθάκη, Ζάκυνθος και Παξοί αποτελούν την περιφέρεια Ιονίων Νήσων. Είναι το τέταρτο σε έκταση νησί στο Ιόνιο (320 τχμ) και το τέταρτο σε πληθυσμό. Βάσει του σχεδίου Καποδίστριας η Λευκάδα μαζί με τα νησιά Κάλαμος, Καστός και Μεγανήσι, (γνωστά και ως Πριγκιποννήσια), αποτελούσε το νομό Λευκάδος με

έδρα την πόλη της Λευκάδος. Από το 2011 όμως, οπότε και εισήχθηκε στο πρόγραμμα Καλλικράτης, η Λευκάδα, μαζί με τα προαναφερθέντα νησιά πλην του Μεγανησίου αποτελεί πλέον δήμο με έδρα και πάλι την πόλη της Λευκάδος, ενώ το Μεγανήσι αποτελεί ξεχωριστό δήμο με έδρα το Κατωμέρι.

Λόγω της γεωγραφικής της θέσης (οι ακτές της βρίσκονται πολύ κοντά μ' εκείνες της ηπειρωτικής Ελλάδας τις οποίες τις χωρίζει ο ιστορικός πορθμός του Δρεπάνου) συνδέεται με την Αιτωλοακαρνανία με μια πλωτή γέφυρα μήκους περίπου 20 μέτρων. Μαζί με την Εύβοια είναι τα δυο μοναδικά νησιά στην Ελλάδα στα οποία η πρόσβαση γίνεται οδικώς. Το ψηλότερο βουνό είναι τα Σταυρωτά, με απότομες πλαγιές και ύψος 1.184 μέτρα.

Το όνομά της η Λευκάδα το πήρε απ' το ακρωτήριο Λευκάτα η αλλιώς Κάβος της Κυράς, που βρίσκεται στο νοτιότερο άκρο του νησιού. Το ακρωτήριο στην αρχαιότητα ονομαζόταν Λευκάς πέτρα ή Λευκάς άκρα. Ένας μύθος λέει ότι η ποιήτρια Σαπφώ, απ' τη νήσο Λέσβο, πήδηξε απ' το βράχο του ακρωτηρίου για ν' απαλλαγεί απ' τον έρωτά της για τον Φάωνα. Κοντά σ' εκείνη την περιοχή υπάρχει ο ναός του Απόλλωνα, στον οποίον είναι αφιερωμένος ο λευκός βράχος. Πιο παλιά το νησί ονομαζόταν Αγία Μαύρα παίρνοντας το όνομα αυτό απ' τον ομώνυμο ναό που ήταν κτισμένος μέσα στο κάστρο της Αγίας Μαύρας, το οποίο βρίσκεται απέναντι απ' την πόλη της Λευκάδας και το οποίο αποτελούσε πρότυπο οχυρωματικής τέχνης. Για κάποιο μεγάλο χρονικό διάστημα η πόλη της Λευκάδας ήταν κτισμένη γύρω απ' αυτό το κάστρο, αργότερα όμως οι Βενετοί τη μετέφεραν στη σημερινή της θέση.

Έρευνες έχουν δείξει ότι τα πρώτα δείγματα πολιτισμού στο νησί υπάρχουν απ' την παλαιολιθική εποχή. Από ανασκαφές που πραγματοποίησε ο Γερμανός

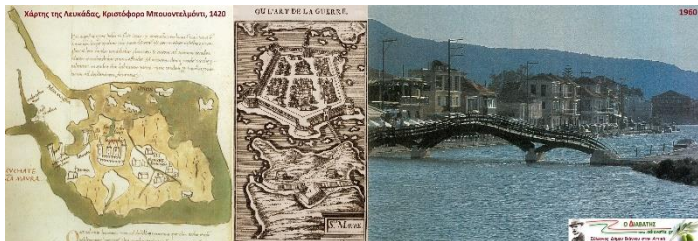
αρχαιολόγος Βίλελμ Ντέρπφελντ στην περιοχή του Νυδρίου, ανακάλυψε ευρήματα απ' την εποχή του Χαλκού (2000 π.χ.) και διατύπωσε τη θεωρία ότι η Λευκάδα είναι η Ομηρική Ιθάκη.

Λίγο έξω απ' την πόλη και πιο συγκεκριμένα κοντά στο Καλλιγόνι υπάρχουν ερείπια της αρχαίας πόλης Νήρικος, η οποία υπήρξε η πρώτη πόλη του νησιού. Γύρω γύρω απ' την πόλη είχε κτιστεί ένα μεγάλο τείχος, κομμάτι του οποίου σώζεται μέχρι και σήμερα.

Η Λευκάδα έχει πάρει μέρος σε πολλές μεγάλες μάχες στο παρελθόν, όπως η ναυμαχία της Σαλαμίνας και η μάχη των Πλαταιών κατά τους περσικούς πολέμους, καθώς και στον Πελοποννησιακό πόλεμο στο πλευρό των Σπαρτιατών. Ακολούθησε πιστά και το Μέγα Αλέξανδρο στην τεράστια εκστρατεία του. Φαίνεται ότι από τους ακολούθους αυτούς ιδρύθηκε η ομώνυμη πόλη στην παραλιακή Συρία, καθώς και μια άλλη κοντά στην Δαμασκό.

Κατά την Βυζαντινή περίοδο η Λευκάδα παρέμεινε στην αφάνεια. Μετά την πρώτη άλωση της Κων/λης από τους Φράγκους, η Λευκάδα πέρασε στην επικράτεια του Δεσποτάτου της Ηπείρου (1204-1293). Το 1293 δίνεται σαν προίκα στον Ιωάννη Α΄ Ορσίνι, απ' τον ηγεμόνα του Δεσποτάτου της Ηπείρου, Νικηφόρο Α΄ Κομνηνό. Ο Ορσίνι έκτισε το φρούριο της πόλης ώστε να προστατέψει το νησί απ' τις επιδρομές των πειρατών. Λίγο καιρό αργότερα κτίστηκε μέσα στο κάστρο και ο ναός της Αγίας Μαύρας απ' τον οποίο δανείστηκε το όνομά του και το κάστρο.

Στη συνέχεια, η Λευκάδα πέρασε στους Ανδηγαυούς (1331-1362). Το 1357 έχουμε την εξέγερση των χωρικών της Λευκάδας κατά του ηγεμόνα της Γρατιανού Ζώρζη. Μεταξύ 1362-1479 η Λευκάδα έγινε κτήση των Τόκκων με την παραχώρησή της, το 1362, στον Λεονάρδο Α΄ Τόκκο. Οι κάτοικοι είχαν ζητήσει βοήθεια από τον Λεονάρδο, ο οποίος τους είχε υποσχεθεί συμμετοχή στη τοπική διοίκηση, σεβασμό στη περιουσία και τη θρησκεία τους. Αλλά αργότερα έδωσε από την Λευκάδα τον ορθόδοξο αρχιεπίσκοπο.

Το 1479 οι Οθωμανοί καταλαμβάνουν το νησί, κυριαρχία που κράτησε για περίπου 200 χρόνια. Η Λευκάδα, λόγω της γεωγραφικής της θέσης, γίνεται το μοναδικό νησί απ' τα Επτάνησα που γνωρίζει την τουρκική κατοχή. Το 1684 περνά στα χέρια των Ενετών, οι οποίοι μετέφεραν την πόλη απ' το κάστρο, όπου ήταν κτισμένη, στη σημερινή της θέση. Έτσι, έπειτα από 200 έτη οθωμανικής κατοχής, το νησί περνά στα χέρια των Βενετών και πλέον η μοίρα του θα είναι η ίδια με τη μοίρα των άλλων νησιών του Ιονίου. Τα Ιόνια νησιά πλέον είχαν πολιτική και κοινωνική ενότητα. Οι Βενετοί υποστήριζαν αναγνωρίζαν κι επέτρεπαν στα Επτάνησα την τοπική τους αυτονομία δημιουργώντας τοπικές αυτοδιοικήσεις, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει την έλλειψη επιρροής των βενετσιάνικων στοιχείων στις υποδομές και τον τρόπο ζωής των κατοίκων του κάθε νησιού. Στοιχεία που είναι έντονα ακόμα και σήμερα.

Το 1797, η Γαλλία με αρχηγό τον Ναπολέον Βοναπάρτη καταλαμβάνει τη Λευκάδα, όπως και τα υπόλοιπα Επτάνησα. Τα οικονομικά μέτρα των Γάλλων Δημοκρατικών όμως είναι αβάσταχτα για τους ντόπιους πολίτες και προκαλούν δυσαρέσκεια. Το 1798, οι Ρωσοτούρκοι κάνουν επέλαση στο Ιόνιο και παίρνουν υπό την κυριαρχία τους τα Επτάνησα. Το 1807 η Λευκάδα και όλα τα νησιά του Ιονίου περνούν στα χέρια της Γαλλίας, η οποία έχει αλλάξει το πολίτευμά της, έχοντας δημιουργήσει ένα αυτοκρατορικό καθεστώς. Την ίδια χρονιά γίνεται σύναξη των σπλαρηγών στο Φρόνι και στην Παναγία τη Βλαχέρνα και στη συνέχεια ακολουθεί το γλέντι στην παραλία του μαγεμένου.

Το 1810, οι Βρετανοί κυριεύουν το νησί και μέχρι το 1814 έχουν καταλάβει όλα τα Επτάνησα. Τα αυστηρά μέτρα κι οι αυταρχικοί νόμοι των Άγγλων όμως, έχουν ως συνέπεια τις αντιδράσεις των πολιτών με αποτέλεσμα να υπάρχουν επαναστάσεις κι εξεγέρσεις, όπως εκείνη των Λευκαδιτών το 1819 που καταπολεμήθηκε με βιαιότητα και βαρβαρότητα.

Το 1864, η Λευκάδα μαζί με τα άλλα Ιόνια νησιά, σύμφωνα με τις συνθήκες του '63 και '64, παραχωρείται επίσημα στην Ελλάδα και τα Επτάνησα μετά από πολλούς αιώνες ξένων κατοχών είναι πλέον ελεύθερα.

Μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922, εγκαθίστανται στην πόλη της Λευκάδας Μικρασιάτες πρόσφυγες. Αρχικά πολλοί κατοίκησαν στο κάστρο της Αγίας Μαύρας ενώ δημιουργήθηκε στην πόλη ο συνοικισμός κοντά στον Μητροπολιτικό Ναό της Ευαγγελίστριας, που ονομάζεται Προσφυγικά.

Κατά την διάρκεια της κατοχής η Λευκάδα απελευθερώθηκε από την ΙΧ μεραρχία του ΕΔΕΣ που αποβιβάστηκε στο νησί στις 10 Σεπτεμβρίου 1944 εξοντώνοντας δυο μέρες αργότερα την Γερμανική Φρουρά πλην ελαχίστων διαφυγόντων προς την νότια πλευρά του νησιού.

Το 1963 ήταν που ο Έλληνας μεγιστάνας Αριστοτέλης Ωνάσης αγόρασε το Σκορπιό, μια μικρή νησίδα που βρίσκεται απέναντι απ' τις ανατολικές ακτές της Λευκάδας και πιο συγκεκριμένα στο κοσμοπολιτικό Νυδρί, το οποίο απέκτησε, έκτοτε, παγκόσμια φήμη, φιλοξενώντας κατά καιρούς πλήθος επισκεπτών αλλά και προσωπικότητων απ' όλη την υφήλιο. Μάλιστα, οι κάτοικοι της περιοχής, για να τιμήσουν τον Έλληνα εφοπλιστή, έχτισαν προς τιμήν του ένα άγαλμα, το οποίο κοσμεί την πλατεία του χωριού.

Στη Λευκάδα λειτουργεί από το 1986 το αναμορφωμένο Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο, δυναμικότητας 100 κλινών και αποτελούμενο από 13 τμήματα. Το νοσοκομείο στην αρχική του μορφή ήταν Αδελφάτο για τους Ιταλούς και σχολείο για τους απόρους, ενώ επίσημα ιδρύθηκε με Βασιλικό Διάταγμα το 1953 αποτελούμενο από 3 τμήματα (Παθολογικό, Χειρουργικό και Μαιευτικό).

Η Λευκάδα, όπως και τα υπόλοιπα νησιά του Ιονίου, έχει πλούσιο πολιτισμό με ποικίλες παραδόσεις και ήθη, τα οποία κρύβουν μια ιστορία εκατοντάδων χρόνων. Το καρσάνικο κέντημα, τα έθιμα των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς και των Θεοφανίων και τα Πασχαλινά έθιμα είναι μερικά απ' τα πιο σημαντικά πολιτισμικά χαρακτηριστικά του λευκαδίτικου λαού. Η Φιλαρμονική Εταιρεία Λευκάδος (ΦΕΛ), που αποτελεί το δεύτερο αρχαιότερο μουσικό σωματείο στην Ελλάδα (ιδρύθηκε το 1850), έχει συνδράμει στην πολιτιστική κληρονομιά του τόπου, συμμετέχοντας σε σπουδαία ιστορικά γεγονότα, όπως οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 1896. Επίσης, στο νησί, κάθε καλοκαίρι, λαμβάνει χώρα το Φεστιβάλ χορού και μουσικής (Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ) απ' το 1962 μέχρι και σήμερα, με την συμμετοχή καλλιτεχνών απ' όλο τον κόσμο, καθώς και οι Γιορτές Λόγου και Τέχνης που πρωτοδιοργανώθηκαν το 1955 και αποτελούν έναν απ' τους παλαιότερους πολιτισμικούς θεσμούς στον ελλαδικό χώρο.

Αποτελεί έναν αξιοζήλευτο προορισμό και για τους λάτρεις των θαλάσσιων σπορ. Σε διάφορα σημεία του νησιού υπάρχουν παραλίες που ενδείκνυνται για τέτοιες περιστάσεις. Για παράδειγμα, στην παραλία του Άη Γιάννη, με την τεράστια αμμουδιά της, μπορεί κανείς να έρθει σε πρώτη επαφή με το καινούριο για την Ελλάδα άθλημα kitesurfing και να μάθει τα μυστικά του. Μάλιστα κάθε χρόνο διοργανώνονται επίσημοι αγώνες με την συμμετοχή αθλητών απ' όλο τον κόσμο.

Ο κόλπος της Βασιλικής, είναι το στέκι των windsurfers. Εκατοντάδες αθλητές την επισκέπτονται κάθε χρόνο, ενώ διοργανώνεται Φεστιβάλ Σερφ. Συγκαταλέγεται στις τρεις καταλληλότερες της Ευρώπης και στις δέκα καλύτερες του κόσμου για τέτοιου είδους extreme sports. Άλλες αθλητικές δραστηριότητες που προσφέρει το νησί είναι οι καταδύσεις, το θαλάσσιο σκι, το παραπέντε, η ιστιοπλοΐα, η ποδηλασία αλλά και η υπασία.

Οι βασικές μορφές οικονομίας στο νησί είναι ο τουρισμός, ο οποίος τελευταία παρουσιάζει κατακόρυφη άνοδο. Είναι απ' τα πιο πολυσύχναστα καλοκαιρινά θέρετρα στη μεσόγειο, ενώ η συχνή ενασχόληση των κατοίκων με τη γεωργία, την αμπελουργία, την ελαιουργία και την αλιεία απ' τα παλιά χρόνια μέχρι και σήμερα έχει παίξει πολύ σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη του τόπου.

Λίγο έξω απ' την πόλη και απέναντι ακριβώς από την πλωτή γέφυρα (το άνοιγμα της είναι περίπου 40 μ.) βρίσκεται το ενετικό κάστρο της Αγίας Μαύρας. Το κάστρο αποτελεί πρότυπο οχυρωματικής τέχνης. Μέσα στην πόλη υπάρχει το αρχαιολογικό μουσείο, το οποίο στεγάζει έργα τέχνης, καθώς κι ευρήματα απ' την παλαιολιθική εποχή μέχρι τους ρωμαϊκούς χρόνους και η Μαρίνα Λευκάδας, η οποία θεωρείται απ' τις μεγαλύτερες και απ' τις πιο οργανωμένες στη Μεσόγειο.

Στην είσοδο της πόλης, δίπλα στο λιμάνι βρίσκεται το περίφημο πάρκο των ποιητών, (Οι ντόπιοι συνηθίζουν να το αποκαλούν Μποσκέτο), το οποίο φιλοξενεί τις προτομές σπουδαίων προσωπικοτήτων του νησιού: (Βαλαωρίτης, Σικελιανός, Λευκάδιος Χερν, Δημήτριος Γολέμης, Κλεαρέτη Δίπλα - Μαλάμου), οι οποίοι άφησαν εποχή με την καλλιτεχνική τους αύρα και τα θαυμαστά έργα τους. Αξίζει όμως κανείς να περπατήσει πάνω στην ξύλινη γέφυρα που είναι κτισμένη πάνω απ' το κανάλι, που βρίσκεται μπροστά ακριβώς απ' τον πεζόδρομο με τα καφέ-μπαρ, δίπλα απ' το λιμένα της πόλης. Οι κάτοικοι την αποκαλούν γέφυρα των στεναγμών ή γέφυρα των ερωτευμένων. Χτίστηκε στις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας και με την αρχιτεκτονική της δίνει βενετσιάνικο αέρα στην πόλη.

Στην παραλία της Γύρας, κοντά στην πόλη, βρίσκονται οι τέσσερις ανεμόμυλοι απ' τους δώδεκα που υπήρχαν παλιά, οι οποίοι μέχρι και τα τέλη του 20ου αιώνα άλεθαν μεγάλες ποσότητες σιτηρών, προερχόμενα κυρίως απ' την Ρωσία. Κοντά στο χωριό Φρύνη, λίγο έξω απ' την πόλη βρίσκεται η Ιερά Μονή Φανερωμένης, που αποτελεί μουσείο Εκκλησιαστικής Τέχνης. Δυο χλμ νότια της πόλης υπάρχει η περιοχή του Καλλιγονίου, η οποία περιλαμβάνει τα ερείπια που σώζονται απ' την

προϊστορική πόλη Νήρικος. Ο συγκεκριμένος τόπος έχει κηρυχθεί αρχαιολογικός χώρος. Εκτός απ' αυτά όμως, ο επισκέπτης μπορεί να γνωρίσει και τα πανέμορφα φυσικά τοπία που διαθέτει το νησί. Οι παραλίες αστείρευτης ομορφιάς, για τις οποίες η Λευκάδα είναι γνωστή παγκοσμίως, αφού πολλές απ' αυτές έχουν ψηφιστεί επανειλημμένα από τουριστικούς οδηγούς ως οι καλύτερες της Μεσογείου, με πιο γνωστές το Πόρτο Κατσίκι και τους Εγκρεμούς, αποτελούν πόλο έλξης πολλών εκατομμυρίων τουριστών ανά τον κόσμο. Υπάρχουν επίσης και οι καταρράκτες στο Δημοσάρι, λίγο έξω απ' το Νυδρί, καθώς και το Φαράγγι της Μέλισσας στο δήμο Σφακιωτών.

Το ακρωτήριο Λευκάτα, που βρίσκεται στο νοτιότερο άκρο του νησιού, είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την ιστορία του και προκαλεί θαυμασμό σε όσους το επισκέπτονται. Στη Λευκάδα υπάρχουν αρκετά αιωνόβια πλατάνια.

Το πρώτο μουσείο στον Ευρωπαϊκό χώρο για το Λευκάδιο Χερν εγκαινιάσθηκε ως Ιστορικό Κέντρο Λευκάδιου Χερν στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Λευκάδας, το 2014. Το Μουσείο περιλαμβάνει πρώτες εκδόσεις, σπάνια βιβλία και ιαπωνικά συλλεκτικά αντικείμενα. Στεγάζεται στο ισόγειο του κτιρίου του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου. Ο επισκέπτης με τη βοήθεια φωτογραφιών, κειμένων, εκθεμάτων μπορεί να περιηγηθεί στις σημαντικές στιγμές της εντυπωσιακής ζωής του Χερν αλλά και στους πολιτισμούς της Ευρώπης, της Αμερικής και της Ιαπωνίας του τέλους του 18ου και των αρχών του 19ου αιώνα, μέσα από το ανοιχτό μυαλό των διαλέξεων, των κειμένων και των ιστοριών του Χέρν. Για τη δημιουργία του Ιστορικού Κέντρου συνέβαλαν οι Δήμοι Kumamoto, Matsue, Shinjuku, Yaizu, το Πανεπιστήμιο Toyama, η οικογένεια Κοϊζούμι και άλλοι από Ελλάδα και Ιαπωνία.

Η Λευκάδα θεωρείται πατρίδα ποιητών και γενικότερα καλλιτεχνών. Σπουδαίοι άνθρωποι που έχουν γράψει ιστορία με τα έργα τους, όχι μόνο στη Λευκάδα αλλά και σ' ολόκληρο τον κόσμο. Κάποια σημαντικά πρόσωπα:

- Αριστοτέλης Βαλαωρίτης, ποιητής και πολιτικός (1824 - 1879)
- Λευκάδιος Χερν, συγγραφέας & εθνικός ποιητής της Ιαπωνίας (1850-1904)
- Άγγελος Σικελιανός, ποιητής (1884 - 1951)
- Απόστολος Σάντας, Ήρωας της Εθνικής Αντίστασης (1922 - 2011)
- Αλέξανδρος Παναγούλης, πολιτικός, ποιητής (1939 - 1976)
- Ηλίας Λογοθέτης, ηθοποιός (1938-)
- Αγνή Μπάλτσα, διάσημη τραγουδίστρια της όπερας (1944-)

Έλλη Στάη, δημοσιογράφος (1954-)

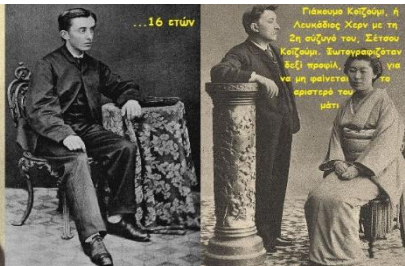
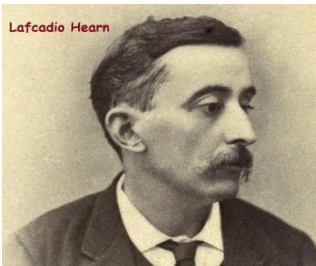
Ευαγγελία Αραβανή, παρουσιάστρια, Σταρ Ελλάς 2005 (1985-)

Πανοραμική άποψη της λιμνοθάλασσας στην πόλη της Λευκάδας

Λευκάδιος Χερν

Ο συγγραφέας Πάτρικ Λευκάδιος Χερν (Patrick Lafcadio Hearn) γεννήθηκε στις το 1850 στη Λευκάδα (εξ ου και το μεσαίο όνομά του). Πατέρας του ήταν ο ιρλανδός γιατρός Κάρολος Μουσχ Χερν, που υπηρετούσε τότε στα αγγλοκρατούμενα Επάνησα, και μητέρα του η Ρόζα Κασιμάτη απ' τα Κύθηρα.

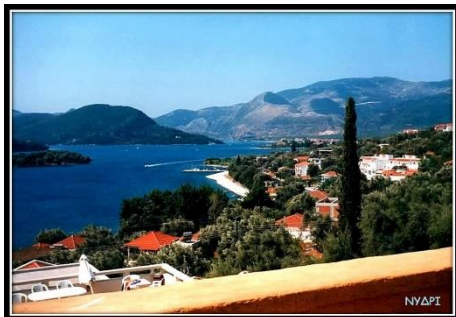
Μια μετάθεση του πατέρα του το 1856 στις Ινδίες είχε ως συνέπεια τον χωρισμό των γονέων του. Ο μικρός Λευκάδιος μετακόμισε τότε στο Δουβλίνο, όπου δοκίμασε τις πρώτες πίκρες από τη σκληρή συμπεριφορά της δεσποτικής θείας του. Στα 16 του χρόνια έχασε την όρασή του απ' το αριστερό του μάτι. Λίγο αργότερα, ο πατέρας του πέθανε και λόγω οικονομικών δυσχερειών αναγκάστηκε να σταματήσει το σχολείο.

Σε ηλικία 19 ετών έφυγε για την Αμερική. Εγκαταστάθηκε στο Σινσινάτι, όπου έπιασε δουλειά ως δημοσιογράφος. Το 1877 μετακόμισε στη Νέα Ορλεάνη για μια σειρά άρθρων και παρέμεινε εκεί για 10 χρόνια, μεταφράζοντας έργα ξένων λογοτεχνών. Κατόπιν, η εκδοτική εταιρία για την οποία δούλευε τον έστειλε στις Δυτικές Ινδίες. Στα τρία χρόνια που έμεινε εκεί έγραψε δύο νουβέλες.

Την άνοιξη του 1890 ο Χερν ταξίδεψε στην Ιαπωνία, όπου έμελλε να περάσει το υπόλοιπο της ζωής του. Ασπάστηκε τον βουδισμό, παντρεύτηκε, πήρε την ιαπωνική υπηκοότητα και άλλαξε το όνομά του σε Γιάκομο Κοϊζούμι.

Εργάστηκε ως καθηγητής Αγγλικής Φιλολογίας κι έγραψε πολλά μυθιστορήματα και ταξιδιωτικά διηγήματα, μέσω των οποίων γνώρισε στη Δύση τον πολιτισμό της Ανατολής. Στα ελληνικά κυκλοφορούν: Το αγόρι που ζωγράφιζε γάτες και άλλες ιστορίες (Εστία), Εντός του Κύκλου των Ψυχών (Ινδικτος), Η Χώρα των Χρυσανθέμων (Κέδρος), Ιαπωνικοί Θρύλοι (εΣιδέρη), Κείμενα από την Ιαπωνία (Ινδικτος). Πέθανε στις το 1904.

3. Νυδρί (πληθυσμός 900)

Το **Νυδρί** είναι παραλιακό χωριό του νομού **Λευκάδας** στην **Ελλάδα**. Βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα του νησιού και είναι το πιο γνωστό και κοσμοπολίτικο τουριστικό **θέρετρο** του νομού. Το χωριό έγινε ιδιαίτερα γνωστό, όταν το 1963 ο εφοπλιστής **Αριστοτέλης Ωνάσης** αγόρασε την

αντικρινή νησίδα Σκορπίος. Έκτοτε το χωριό φιλοξένησε πλήθος διασημοτήτων από όλο τον κόσμο. Στο λιμάνι του χωριού υπάρχει σήμερα ανδριάντας του Ωνάση.

Ενδιαφέρον έχουν οι καταρράκτες στο Δημοσάρι, λίγο έξω απ' το Νυδρί.

4. Μεγανήσι (πληθυσμός 1090)

Νησί μεταξύ [Λευκάδας](#) και [Αιτωλοακαρνανίας](#), το μεγαλύτερο του συμπλέγματος των [Πριγκηπωνήσων Λευκάδας](#), γι' αυτό και ονομάζεται έτσι. Αποτελεί δήμο του νομού [Λευκάδας](#). Στο νησί υπάρχουν τρία χωριά, το [Κατωμέρι](#) (έδρα του δήμου),

το **Βαθύ** και το **Σπαρτοχώρι**. Στον δήμο ανήκει και η γνωστή νησίδα **Σκορπιός**. Η πρόσβαση στο νησί γίνεται μόνο από την πλευρά της **Λευκάδας**. Για το Μεγανήσι υπάρχουν τακτικά δρομολόγια πλοίου από το **Νυδρί**. Το πλοίο πιάνει και στα δύο **λιμάνια** του Μεγανησίου, στο **Σπαρτοχώρι** και στο **Βαθύ**. Διάρκεια διαδρομής 30'.

Στην αρχαιότητα και συγκεκριμένα στον καιρό του **Στράβωνα** το Μεγανήσι ονομαζόταν **Τάφος** ή **Ταφιάς** και ανήκε στους λεγόμενους Ταφίους Νήσους, μαζί με τα υπόλοιπα νησιά μεταξύ **Ακαρνανίας** και **Λευκάδας**, όπως η **Κάλαμος** (παλαιότερα **Κάρνος**), ο **Καστός**, η **Ατοκος** και το **Αρκούδι**. Κατά την εποχή του **χαλκού** αποτελούσε κέντρο του **πειρατικού** λαού των **Τηλεβίων**, οι οποίοι ονομαζόνταν και

Ταφίοι από το αρχαίο όνομα του Μεγανησίου και είχαν κυριαρχήσει στην γύρω **θάλασσα**. Με την παρακμή των Τηλεβίων το Μεγανήσι ακολούθησε την ιστορική πορεία της **Λευκάδας** μέχρι τις μέρες μας. Στην περίοδο του **Ελληνοϊταλικού πολέμου** σε θαλάσσια σπηλιά του Μεγανησίου είχε την μυστική του βάση το **Υποβρύχιο Παπανικολής**.

5. Βασιλική (πληθυσμός 400)

Η Βασιλική είναι ένα παραλιακό χωριό του νομού το νοτιότερο του νησιού. Αποτελεί γνωστό τουριστικό θέρετρο και λιμάνι του νομού.

Η κύρια πηγή εσόδων του χωριού είναι ο τουρισμός, καθώς η ομώνυμη παραλία του χωριού με τα αβαθή νερά της θεωρείται ιδανική για κολύμπι και **ιστιοσανίδα** (windsurfing) λόγω των ιδανικών ανέμων που φυσούν καθ' όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού σε συνδυασμό με την προστασία που παρέχει η τοποθεσία από τα κύματα. Λόγω του τουρισμού επωφελούνται πολλά εστιατόρια-ταβέρνες καθώς και μαγαζιά τουριστικών ειδών. Το χωριό επίσης αποτελεί δημοφιλή προορισμό και για ποδηλάτες.

6. Πόρτο Κασίκι

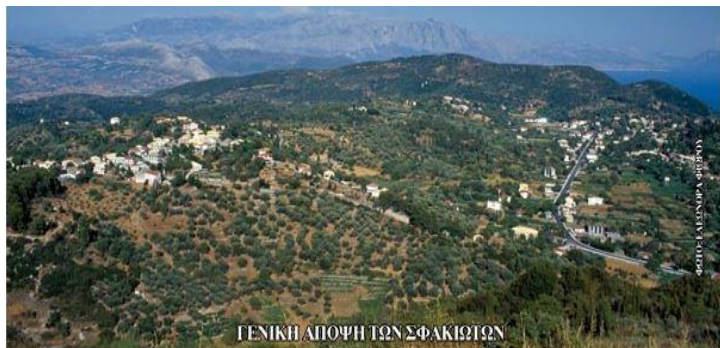
Το **Πόρτο Κασίκι** είναι μια από τις πιο διάσημες παραλίες της Ελλάδος που βρίσκεται στη νήσο **Λευκάδα**.

Η παραλία βρίσκεται στη νοτιοδυτική πλευρά του νησιού κοντά στο ακρωτήριο **Λευκάτας**. Το κοντινότερο χωριό είναι το χωριό **Αθάνι**.

Η παραλία είναι πετρώδης, τα νερά είναι βαθιά, φτάνοντας πολλά μέτρα βάθος μέσα στον όρμο, ενώ έξω από τα ακρωτήρια φτάνουν τα 350 μ. βάθος. Η παραλία έγινε γνωστή στα μέσα της δεκαετίας του 1990, ύστερα από τη δημιουργία σύγχρονου οδικού δικτύου. Τον Νοέμβριο του 2015 έπειτα από ισχυρές σεισμικές δονήσεις η παραλία υπέστη μερικώς ζημιές. Έχει καταταχτεί στις έξι κορυφαίες παραλίες της [Μεσογείου](#).

7. Παλιός Δήμος Σφακιωτών (πληθ. 1900)

Στα όρια του δήμου βρίσκεται το φαράγγι της Μέλισσας, ένα από τα πιο όμορφα σημεία του νησιού.

Η περιοχή Σφακιωτών σύμφωνα με την παράδοση πήρε την ονομασία της από την εγκατάσταση Κρητικών από τα Σφακιά τον 16ο ή τον 17ο αιώνα στα μέρη αυτά. Είναι κυρίως μια ημιορεινή περιοχή που εκτείνεται γύρω από μια πλούσια κοιλάδα. Αποτελείται από τα χωριά [Σπανοχώρι](#), [Λαζαράτα](#), [Ασπρογερακάτα](#), [Κάβαλος](#) και [Πινακοχώρι](#), Με τα χρόνια και την εξέλιξη έχουν αναπτυχθεί τόσο, ώστε σχεδόν έχουν ενωθεί το ένα με το άλλο. Ελαιώνες, εύφορα περιβόλια και εκτεταμένοι αμπελώνες συνθέτουν το τοπίο που απλώνεται καταπράσινο. Η θέα προς την πόλη της Λευκάδας και το Ιόνιο είναι μαγευτική. Στο Δήμο Σφακιωτών ανήκουν διοικητικά και τα χωριά [Δρυμώνας](#) και [Εξάνθεια](#) δυτικά του νησιού με λιγότερη βλάστηση, αλλά με εξαιρετική θέα.

Πολλά είναι τα αξιοθέατα και σε τούτο τον τόπο. Η φύση φρόντισε να προικίσει τα μέρη αυτά με σπάνιες ομορφιές. Μια απ' αυτές είναι το φαράγγι

της Μέλισσας. Μέσα στο φαράγγι, μεταξύ των χωριών Κάβαλος και **Απόλπαινα** σώζονται ερείπια μικρών οικισμών. Επίσης ανάμεσά τους υπάρχουν πολύ παλιοί νερόμυλοι, ίσως οι παλαιότεροι του νησιού, οι οποίοι αναφέρονται στο Διάταγμα του Βολτέρου Βρυέννιου που δημοσιεύτηκε το 1355. Η περιοχή αυτή έχει συμπεριληφθεί σε ειδικό πρόγραμμα ανάπλασης, ώστε να γίνει επισκέψιμη για όλους. Οι παλιοί λένε ότι εδώ έπλεναν τα "μαλλιά", δηλ. τα προικιά των κοριτσιών που ετοιμάζονταν για γάμο. Στο φαράγγι και στη γύρω περιοχή βρίσκονται πολλά πέτρινα γεφύρια, πηγάδια και πηγές με κρυστάλλινα νερά.

Στη θέση Φρυάς, μεταξύ Καβάλου και Ασπρογερακάτων, σώζονται τούρκικα πηγάδια ιδιαίτερης τεχνοτροπίας από την περίοδο 1478-1684. Ένα από αυτά υδροδοτούσε όλα τα χωριά του Δήμου. Στο Φρυά υπάρχουν και δύο αιωνόβια πλατάνια. Το δεύτερο πιστεύεται πάντως ότι φυτεύτηκε το 1845. Εδώ υπάρχει και οινοποιείο της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Λευκάδας. Πρόκειται για ένα σημαντικό μνημείο συνδεδεμένο άμεσα με τη ζωή του τόπου την εποχή που η παραγωγή κρασιού ήταν μια από τις κυριότερες εργασίες στο νησί. Το οινοποιείο των Σφακιωτών ιδρύθηκε το 1929 και συνεχίζει να λειτουργεί. Η Ένωση Συνεταιρισμών διέθετε 4 οινοποιεία. Το βρισκόταν στη **Βασιλική** με έτος ίδρυσης το 1927. Το τρίτο στην Εξάνθεια και το πιο νέο, απέναντι από το Κάστρο της Αγίας Μαύρας, από το 1950 και λειτουργεί ακόμα σήμερα...

Μια εξαιρετικά γραφική διαδρομή με αυτοκίνητο, είναι η διαδρομή που ξεκινάει από τα Ασπρογερακάτα και κατεβαίνει δυτικά προς τα Πευκούλια, περνώντας μέσα από μια κατάφυτη περιοχή, στη συνέχεια από τη Λαγκάδα, ένα στενό λαγκάδι γεμάτο από μια ειδική αυτοφυή ποικιλία πεύκων που ονομάζεται αλλέπιος πεύκη, που φτάνει μέχρι τη θάλασσα και καταλήγει σε μια εκτεταμένη πανέμορφη αμμουδερή παραλία, την παραλία Πευκούλια, κοντά στο γνωστό παραδοσιακό οικισμό του Αγίου Νικίτα.

8. Εγκρεμοί

Οι **Εγκρεμνοί** είναι παραλία που βρίσκεται στην νοτιοδυτική **Λευκάδα**. Έχει έκταση περίπου 2 χλμ. και βρέχεται από το **Ιόνιο Πέλαγος**. Αν και η πρόσβαση στην παραλία είναι σχετικά δύσκολη, εφόσον οι επισκέπτες πρέπει να κατέβουν περίπου 350 σκαλιά για να φτάσουν σε αυτή, ελκύει ετησίως πολύ κόσμο και θεωρείται μια από τις ωραιότερες παραλίες της Ελλάδος λόγω των καταγάλανων νερών της. Απέχει 38 χιλιόμετρα από τη πόλη της Λευκάδας και 4 χιλιόμετρα από το χωριό **Αθάνι**. Στο σεισμό του Νοεμβρίου του 2015 η παραλία υπέστη σημαντικές ζημιές και τεράστιοι χωμάτινοι όγκοι άλλαξαν τη μορφή της.

9. Άγιος Νικήτας

Χωριό της **Λευκάδας**. Φαίνεται ότι η περιοχή είχε κατοικηθεί κατά την **αρχαιότητα**. Ανασκαφές έχουν φέρει στην επιφάνεια ευρήματα που κατατάσσονται στην **παλαιολιθική περίοδο**, αλλά και νεότερα που προέρχονται από εγκαταστάσεις ανθρώπων της περιόδου από τον **6ο αιώνα π.Χ.** μέχρι τη **Ρωμαϊκή** κατάκτηση. Οι ψαράδες του χωριού έχουν επανειλημμένα ανασύρει από το βυθό της θάλασσας αντικείμενα **αρχαιολογικού** ενδιαφέροντος, όπως **αγγεία**, **αμφορείς** κ.ά. Επίσης, στη θέση Ελληνικά υπάρχουν ενδείξεις ύπαρξης παλαιών ανθρωπίνων δραστηριοτήτων. Η ίδια, εξ' άλλου, ονομασία της τοποθεσίας αυτής, παραπέμπει στην εποχή πριν την επικράτηση του **Χριστιανισμού**. Εντύπωση ακόμη προκαλεί και η ύπαρξη ορισμένων πολύ παλαιών **ελαιόδεντρων** στη γύρω περιοχή.

Έρευνα στο Αρχαιοφυλακείο Λευκάδος έδειξε ότι οι πρώτες αναφορές στο χωριό χρονολογούνται από το 1816, οπότε αναφέρεται σαν *μαχαλάς του χωριού Κάτω Εξανθείας* (πρόκειται για το σημερινό χωριό Δρυμώνας). Ευρήματα σε παλιά σπίτια του χωριού, καθώς και η μικρή καμπάνα του Ναού, παραπέμπουν στη δεκαετία του 1830. Η σημερινή εικόνα του *Αγίου Νικήτα* στο τέμπλο του Ναού φέρει την χρονολογία 1848, ενώ στις εικόνες του *Χριστού* και της *Παναγίας* αναγράφεται 1814. Σε εκκλησιαστικό έγγραφο, αναφέρεται ότι το 1841 έγινε χειροτονία του ιερέως Ευσταθίου Κατωπόδη *εις το χωριό Άγιος Νικήτας της περιοχής του χωριού Εξανθείας*.

Οι ιστορικές *πηγές*, επομένως, δείχνουν ότι ο οικισμός είναι σχετικά πρόσφατος. Εξάλλου, υπήρξε μεγάλη δραστηριότητα των *πειρατών* στις παραλιακές περιοχές της *Λευκάδας* κατά την περίοδο της *Τουρκοκρατίας* (1477-1684 και κυρίως προς το τέλος αυτής. Φαίνεται, όμως, ότι το τοπωνύμιο, άρα και η εκκλησία υπήρξε από παλιότερα με κάποια ίσως διαφορετική μορφή και ανοικοδομήθηκε με την εγκατάσταση των κατοίκων. Για παράδειγμα, υπάρχει σε *γκραβούρα* *ενετικός χάρτης* του 1687 από το «Isolario» του *Ιταλού γεωγράφου Βιτσέντζο Κορονέλι* (1650-1718), ο οποίος ονομάζει τη περιοχή «*Porto Angius*», ενώ σε νεότερο *Ενετικό χάρτη* του 1757 που σχεδιάστηκε από τον Girolamo Delanges αναφέρεται η σημερινή ονομασία του χωριού, χωρίς όμως να σημειώνεται η ύπαρξη κάποιου οικισμού στη περιοχή.

Σήμερα θεωρείται βέβαιο ότι οι πρώτοι κάτοικοι της περιοχής εγκαταστάθηκαν σταδιακά από το κοντινό χωριό Δρυμόνας στο πρώτο μισό του 19ου αιώνα. Αντίθετα, είναι άγνωστο πότε και πώς ονομάστηκε η περιοχή *Άγιος Νικήτας*. Προφανώς σχετίζεται με τη λατρεία του Αγίου στον ομώνυμο ναό, αλλά η ίδρυση του φαίνεται ότι πάει πολύ πίσω στο χρόνο, πιθανότατα πριν την Ενετική κατάκτηση της Λευκάδας (1684), οπότε τοποθετείται και η ίδρυση του Δρυμόνα

Εδώ πρέπει να αναφερθεί ότι ο Άγιος είναι άγνωστος στην Ελλαδική Εκκλησία και δεν αναφέρεται πουθενά αλλού η ύπαρξη ναού ή εικόνας του. Σύμφωνα με την παράδοση, οι πρώτοι κάτοικοι του χωριού βρήκαν την εικόνα του Αγίου σε ερημική τοποθεσία χωρίς να γνωρίζουν ποιον ακριβώς απεικονίζει και μετά από επαφές με τις θρησκευτικές αρχές έκτισαν τον ομώνυμο ναό. Πάντως σώζεται μέχρι σήμερα στο ναό εικόνα του Αγίου, πιθανά του 18ου αιώνα, που πρέπει να εξυπηρετούσε τις λατρευτικές ανάγκες των πιστών πριν την ανοικοδόμησή του. Σίγουρα όμως υπάρχει ένα κενό μεταξύ των ανθρώπων που έδωσαν το όνομα στην περιοχή και των νέων του κατοίκων και αυτό ουσιαστικά μας πληροφορεί η παράδοση. Αυτό είναι ένα φαινόμενο που συναντάται συχνά στην ιστορία του νησιού, διότι οι καταστροφικοί **σεισμοί** κυρίως, αλλά και οι **επιδημίες**, καθώς και η συχνή **εναλλαγή** κατακτητών ερήμωναν μεγάλες περιοχές, ακόμη και ολόκληρο το νησί, για να εποίκιστεί στη συνέχεια από κατοίκους άλλων περιοχών (π.χ. **Θεσπρωτοί, Κρήτες, Χιώτες, Πρεβεζάνοι, Ακαρνανές** κ.ά.).

Τη χρονική αυτή περίοδο, συγκεκριμένα, εκτός από τη μετάβαση από την **κυριαρχία των Τούρκων** στην **κυριαρχία των Ενετών**, την οποία επακολούθησε αναδιανομή της γεωργικής γης, καθώς οι τελευταίοι, αφού έδιωξαν τους **μουσουλμάνους**, παραχώρησαν **μεγάλες περιοχές** στους δικούς τους συμμάχους, υπήρξε και **επιδημία πανώλης** το **1644**, που σκότωσε 2000 άτομα, **φονικοί σεισμοί** κατά τα έτη **1612, 1613, 1625, 1630, 1704**, καθώς και άλλες καταστροφές αργότερα, με αποτέλεσμα το **1716** το νησί να είναι σχεδόν έρημο. Καταστροφικοί σεισμοί αναφέρονται επίσης και κατά τις ημερομηνίες: **5 Ιουνίου 1722, 22 Φεβρουαρίου 1723, 30 Σεπτεμβρίου 1769** και ο καταστροφικότερος ίσως όλων στις **23 Μαρτίου 1783**, που έγινε αισθητός στη **Βενετία** και κατέρρευσε, εξ αιτίας του, στο νησί 855 σπίτια και 7 εκκλησίες.

Όλοι οι παραπάνω παράγοντες πιθανότατα συνέβαλλαν να εγκαταλειφθεί για κάποιο χρονικό διάστημα η περιοχή και να παραμείνει μόνο η εκκλησία του Αγίου Νικήτα, στην οποία οφείλεται η ονομασία του χωριού. Η ύπαρξη αυτού του κενού στην ιστορία του χωριού αποδεικνύεται εξάλλου από το γεγονός ότι οι κάτοικοί του στα μέσα του 18ου αιώνα φαίνεται πώς δεν γνώριζαν πώς να τιμούν τη μνήμη του Αγίου που τον είχαν ορίσει ως πολιούχο τους και ζήτησαν πληροφορίες από το **Άγιο Όρος**.

Έτσι, κατόπιν αιτήματος των κατοίκων, ο Αγιορείτης μοναχός Ιάκωβος Μελενδύτης συνέγραψε το έτος 1861 μία ακολουθία του Αγίου, στον πρόλογο της οποίας αναφέρεται: «*Χρή τους εγχωρίους Χριστιανούς ψάλλειν ετησίως...*».

Από την τελευταία 30ετία του 19ου αιώνα μέχρι και το τέλος της δεκαετίας του '30 του 20ού αιώνα, είναι η περίοδος ακμής για το χωριό. Οι γύρω λόφοι μετατρέπονται σταδιακά σε χωράφια και κυρίως αμπελοκαλλιέργειες που παράγουν την εκλεκτή Λευκαδίτικη ποικιλία *οίνου Βαρτζαμί*, με το βαθύ κόκκινο χρώμα που το κάνει περιζήτητο στην *Ευρώπη* και ειδικότερα στη *Γαλλία*, όπου το χρησιμοποιούσαν για να επιτύχουν τον ιδανικό χρωματισμό στα δικά τους προϊόντα.

Η μη ύπαρξη οδικού δικτύου αυτή την εποχή και η φυσική θέση του χωριού ανάγκαζε τους παραγωγούς και των γύρω χωριών να προωθούν τα προϊόντα τους μέσω του Αγίου Νικήτα και έτσι εξελίχθηκε σε εμπορικό κέντρο και λιμάνι με *τελωνείο*. Ο Άγιος Νικήτας αποτέλεσε τότε ένα από τα σημαντικότερα κέντρα διακίνησης κρασιών της *Λευκάδας* προς την *Κέρκυρα*, την *Πρέβεζα* και την *Ιταλία*. Η παραγωγή κρασιού στο Χωριό στις αρχές του 20ού αιώνα υπερέβαινε τους 500 τόνους, ενώ ο αριθμός των νοικοκυριών ήταν 30-40.

Φαίνεται πως αργότερα, οι *Γάλλοι* χρησιμοποίησαν τα εδάφη των αποικιών τους στη *Μεσόγειο*, όπως η *Αλγερία*, για να καλλιεργήσουν αντίστοιχες ποικιλίες αμπέλου, καθώς ήδη από το *18ο αιώνα* η αμπελοκαλλιέργεια αποτελούσε μια τυπική απασχόληση των αποίκων στις Μεσογειακές ακτές της *Αφρικής*. Η μείωση της ζήτησης του κρασιού, πιθανά και η επιδημία «περονόσπορου» που αναφέρεται ότι έπληξε το *1900* τα αμπέλια του νησιού οδήγησαν σταδιακά στην εγκατάλειψη των αμπελώνων από τους χωρικούς και την ενασχόλησή τους με την καλλιέργεια της *ελιάς* κυρίως, αλλά και με την *αλιεία*. Παράλληλα, η ανάπτυξη της οδικής συγκοινωνίας, τα πρώτα φορτηγά αυτοκίνητα, εμφανίσθηκαν στη *Λευκάδα* τα έτη *1927-1928*. Έτσι, τα γύρω χωριά συνδέθηκαν απευθείας με τη πρωτεύουσα και, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι ο φυσικός λιμένας του χωριού δεν παρείχε προστασία στα πλεούμενα από τους πολύ ισχυρούς βόρειους ανέμους στην περιοχή, το χωριό του Αγίου Νικήτα οδηγήθηκε σε παρακμή και απομόνωση.

Τα χρόνια μετά το *Β' Παγκόσμιο Πόλεμο* ακολούθησε ο *Εμφύλιος* και η *δικτατορία*. Η φτώχεια έπληξε και τον Άγιο Νικήτα όπως όλα τα χωριά της Λευκάδας. Η μετανάστευση συνεχίστηκε και μετά το *1950* με εντατικούς ρυθμούς, ερημώνοντας το Χωριό. Ένα άτυπο μνημείο της περιόδου του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και της *Ιταλικής* κατοχής αποτελεί σήμερα το ερειπωμένο «Παρατηρητήριο» στην περιοχή Στρώμα, στο λόφο πάνω από τη παραλία του Μύλου. Για αυτή την περίοδο και για

την περίοδο του Εμφυλίου, μπορεί να αντλήσει κανείς αρκετά στοιχεία από τη γενικότερη βιβλιογραφία που υπάρχει για όλο το νησί, όμως πολλές φορές τα συγγράμματα αυτά απέχουν από την αντικειμενική θεώρηση και είναι συνήθως επηρεασμένα από την παραταξιακή σκοπιά του εκάστοτε συγγραφέα.

Τη δεκαετία του 1970 αρχίζει σταδιακά η ανάπτυξη του τουρισμού που χαρακτηρίζει τη χρονική περίοδο που διαρκεί μέχρι σήμερα. Η συγκυρία αυτή αναζωογόνησε ασφαλώς το χωριό, αλλά είχε σίγουρα και αρνητικές επιπτώσεις. Από το 1978, το χωριό έχει χαρακτηριστεί από τις κρατικές αρχές ως *παραδοσιακός οικισμός* και η ανέγερση οικοδομών στην περιοχή ακολουθεί αυστηρές προδιαγραφές, που ελέγχονται από το Γραφείο Πολεοδομίας του νησιού.

10. Μονή Φανερωμένης

Η Ιερά **Μονή Φανερωμένης Λευκάδας** είναι ένα ιστορικό Μοναστήρι που βρίσκεται 3 χιλιόμετρα από την πρωτεύουσα, αποτελεί για αιώνες το θρησκευτικό κέντρο του νησιού ως το αρχαιότερο και μεγαλύτερο μοναστήρι. Η Παναγία Φανερωμένη είναι αφιερωμένη στη **Κοίμηση της Θεοτόκου** που είναι παράλληλα και η προστάτιδα και πολιούχος του νησιού. Είναι ανδρώο μοναστήρι με έναν Ηγούμενο και τέσσερεις μοναχούς. Ο κανονικός (επίσημος) τίτλος της Μονής είναι «Ιερά Μονή Υπεραγίας Θεοτόκου Πεφανερωμένης Λευκάδος».

Η περιοχή που βρίσκεται κοντά στον οικισμό **Φρύνι**, φιλοξενούσε στην αρχαιότητα καλλιμάρμαρο ιερό της θεάς **Αρτέμιδος**. Στο πέρασμα του από την περιοχή της **Νικοπόλεως**, στη γειτονική **Πρέβεζα**, ο **Απόστολος Παύλος** έστειλε το **63 μ.Χ.** στο νησί τους τρεις βοηθούς, Ακύλα, Σωσίωνα και Ηρωδίωνα. Οι τρεις τους κάλεσαν τους Λευκαδίτες στο χώρο εκείνο και κήρυξαν τη διδασκαλία του Ιησού. Έχτισαν αργότερα ευκτήριο οίκο προς τιμή της **Παναγίας** δημιουργώντας έτσι την πρώτη εκκλησία στο νησί. Ο Απόστολος Παύλος χειροτόνησε το Σωσίωνα πρώτο επίσκοπο Λευκάδος.

Το **332 μ.Χ.** ο τότε επίσκοπος Λευκάδος Αγάθαρχος και δύο πατέρες εγκαθίστανται στο ναό, τον επεκτείνουν και χτίζουν τα πρώτα κελιά θέτοντας έτσι τις βάσεις του μοναχισμού στο νησί. Τον **5ο μ.Χ.** αιώνα παραγγέλλεται στην **Κωνσταντινούπολη** η εικόνα της Παναγίας. Ο σεβάσμιος Ιερομόναχος και **αγιογράφος** Κάλλιστος αναλαμβάνει να τη φιλοτεχνήσει. Η εικόνα θα παρουσιαστεί με θαυμαστό τρόπο μπροστά του σχεδιασμένη «αχειροποίητος» πάνω στο ξύλο και αυτός συμπληρώνει τα χρώματα, γι' αυτό και θα ονομαστεί **Φανερωμένη**.

Παναγία Φανερωμένη

Στα χρόνια που ακολούθησαν το νησί θα γνωρίσει πολλούς κατακτητές και η Μονή θα δεχθεί αλλεπάλληλα χτυπήματα και καταστροφές. Το **1734 μ.Χ** και ενώ το νησί είναι υπό **Ενετική κυριαρχία**, χτίζεται ο κεντρικός ναός στη σημερινή του μορφή. Ο ίδιος αυτός ναός θα καεί ολοκληρωτικά το **1886** για να αρχίσει για μια ακόμη φορά η ανακατασκευή και ανακαίνιση του. Το

τέμπλο κατασκευασμένο το 1887 είναι έργο του Ευστράτιου Προσαλέντη ενώ οι εικόνες προστέθηκαν αργότερα, το 1919, και φιλοτεχνήθηκαν από τους αδελφούς Χριστόδουλο και Θωμά Ζωγράφο. Η εικόνα της Παναγίας που υπάρχει σήμερα είναι αντίγραφο της θαυματουργής εικόνας, φιλοτεχνημένο από τον Ιερομόναχο Βενιαμίν Κοντράκη στο Άγιο Όρος το 1887.

Χώροι της Μονής

- **Καθολικό:** Κεντρικός ναός της Μονής, αφιερωμένος στην Κάθοδο του Αγίου Πνεύματος.
- **Συνοδικό:** Χώρος υποδοχής και φιλοξενίας των προσκυνητών.
- **Αρχονταρίκι:** Χώρος φιλοξενίας των προσκυνητών, μπορεί να φιλοξενήσει μέχρι 50 προσκυνητές που μπορούν να διαμείνουν για ένα βράδυ.
- **Παρεκκλήσι Αγίου Σιλουανού του Αθωνίτη:** Μικρός βυζαντινός ναός με τρούλο στον οποίο φυλάσσονται Ιερά Λείψανα.
- **Βιβλιοθήκη:** Φιλοξενεί περισσότερους από 2000 τίτλους και βιβλία όπως
  1. Χειρόγραφο Ευαγγέλιο 15ου αιώνα
  2. Τριώδιο Ψυχοφελέστατο 18ου αιώνα
  3. Χειρόγραφο Ευαγγέλιο 17ου αιώνα
  4. Μηναίο Σεπτεμβρίου 18ου αιώνα
  5. Ιερό Ευαγγέλιο 18ου αιώνα
  6. Θείο και Ιερό Ευαγγέλιο 17ου αιώνα
  7. Θείο και Ιερό Ευαγγέλιο 17ου αιώνα
  8. Χειρόγραφο βιβλίο ψυχωφελές του 1691

Πολλές φορές τα
φαινόμενα απατούν

Είναι επικίνδυνο να
έχεις δίκιο όταν η
εξουσία έχει άδικο

Βολταίρος

ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

- Από το Fb της πόπης κονδυλάκη:

1^ο ΒΙΑΝΝΟΣ 1943, ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Σεπτέμβριος 1943. Οι αντάρτες προσπαθούν να συλλάβουν δύο Γερμανούς στη Σύμη. Τη νύχτα της 9ης προς τη 10η Σεπτεμβρίου, οι αντάρτες συνάντησαν αντίσταση. Στη συμπλοκή που ακολούθησε σκοτώθηκαν και οι δύο Γερμανοί, τους οποίους οι αντάρτες μετέφεραν και έθαψαν πιο πάνω από τη Σύμη. Στις 12 Σεπτεμβρίου ένας λόχος Γερμανών ξεκινά από την Άνω Βιάννο για τη Σύμη. Στις 14 τα γερμανικά τάγματα θανάτου κατακλύζουν ολόκληρη την επαρχία. Σκοτώνουν όλους τους άνδρες που βρήκαν στην Κάτω Σύμη και στον Πεύκο και καίνε τα χωριά. Συγχρόνως περικυκλώνουν τα χωριά Βαχό, Αμιρά, Κεφαλοβρύσι, Κρεβατά και Άγιο Βασίλειο και σκοτώνουν ομαδικά όλους τους άνδρες σε όλα τα χωριά.

Κηρύσσουν την παραλία της επαρχίας σε πλάτος 5 χιλιομέτρων νεκρή ζώνη και σκοτώνουν σ' αυτή, χωρίς διάκριση, άνδρες, γυναίκες και νεογέννητα παιδιά. Οι νεκροί μέσα σε 3 ημέρες φτάνουν τους 461.

2^ο ΕΝΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΕΣΤΙΛΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΕΝΟΨΕΙ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:

Αγαπητοί γονείς, οι εξετάσεις των παιδιών σας θα ξεκινήσουν σύντομα. Ξέρω, ότι είστε όλοι τρομερά αγχωμένοι, προκειμένου το παιδί σας να τα πάει καλά σε αυτές.

Σας παρακαλώ, όμως, θυμηθείτε, ότι ανάμεσα στους μαθητές που θα κάθονται ο ένας δίπλα στον άλλον την ημέρα των εξετάσεων, υπάρχει ένας καλλιτέχνης, ο οποίος δεν χρειάζεται να ξέρει άριστα Μαθηματικά... Υπάρχει ένας επιχειρηματίας, ο οποίος δεν νοιάζεται ιδιαίτερα για την Λογοτεχνία... Υπάρχει ένας μουσικός, του οποίου οι βαθμοί στη Χημεία δεν θα έχουν ποτέ καμία σημασία... Υπάρχει ένας αθλητής, του οποίου η καλή σωματική κατάσταση είναι πιο σημαντική από τις γνώσεις του στη Φυσική...

Αν το παιδί σας φέρει υψηλούς βαθμούς στις εξετάσεις, αυτό θα είναι σπουδαίο! Αν δεν τα καταφέρει, όμως... σας παρακαλώ, μην του στερήσετε την αυτοπεποίθηση και την αξιοπρέπειά του. Πείτε του, ότι ΔΕΝ ΠΕΙΡΑΖΕΙ, είναι απλά μία εξέταση!

Τα παιδιά σας είναι φτιαγμένα για πολύ σπουδαιότερα πράγματα στη ζωή τους, από ένα διαγώνισμα. Πείτε τους, πως ό,τι βαθμό κι αν φέρει, εσείς θα το αγαπάτε και δεν θα το κρίνετε. Σας παρακαλώ, κάντε το αυτό και αφού το κάνετε, παρακολουθήστε πώς το παιδί σας θα κατακτήσει τον κόσμο. Ένα διαγώνισμα ή ένας χαμηλός βαθμός δεν μπορούν να στερήσουν από το παιδί σας τα όνειρα και τα ταλέντα του. Με θερμούς χαιρετισμούς, Ο Διευθυντής του Σχολείου.

-Από το Fb της Eva Lasithiotaki

Μονάχα αυτός που δεν ξέρει που πηγαίνει, μπορεί να φτάσει μακριά
Oscar Wilde

MANTINAΔΕΣ

-Η γνωστή μαντινάδα, και ως τη ρίζα να με φας, σταφύλια εγώ θα κάνω... κλπ, διασκευασμένη με λαϊκή σοφία:

-Τράγε μου τι κι´ αν με φας, σταφύλια εγώ θα κάνω,

για το κρασί που θα γενεί στο σφάζιμο σου επάνω !

-Τα Λασιθιώτικα βουνά σόπατο θα τα κάνω, για να μπορώ να σε θωρώ στο Κάστρο από τη Βιάννο

-Φεύγει η ζωή και χάνεται και δε γιαγέρνει φως μου, κι εσύ θαρρείς πως θα γενείς κατακτητής του κόσμου

-Απότανε χωρίσαμε έχω να φάω βρούβες, οι τελευταίες που´ φαγα είναι αυτές

που μου´ βρες (Ροδούλα Σόι)

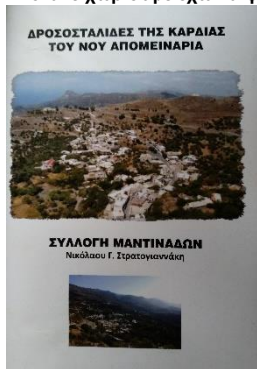
-Να μη θαρείς πως σε ξεχνώ που είσαι μακριά μου, σου έχω δώσει κωδικό ν´ ανοίγεις τη καρδιά μου (Ροδούλα Σόι)

-Χαρώ το το κορμάκι σου απ´ τα μισά και κάτω, που βάζει το χέλι ζωντανό κι ώσπου να βγει ψοφά το (Καζαντζάκης)

-Τση χήρας το προσκέφαλο μυρίζεις σαν κυδώνι, και το μυρίστηκα κι εγώ κι ο νους μου δε μερώνει (Καζαντζάκης)

-Μην ανεβείς κορφή βουνού τη μοναξιά αν φοβάσαι, γιατί όσο πιο ψηλά´ νεβείς τόσο πιο μόνος θάσαι

-Δε θέλω μπλιο να σκέφτομαι τα χρόνια που´ χουν φύγει, θέλω μονάχα να χαρώ όσα μου´ έχουν μείνει (Από το βιβλίο του Ν. Γ. Στρατογιαννάκη)

Σαραντα φράσεις μέσα από το έργο του Καζαντζάκη

1. Είπα στη μυγαλιά: «Αδερφή, μίλησέ μου για το Θεό». Κι η μυγαλιά άνθισε
2. Μια αστραπή η ζωή μας... μα προλαβαίνουμε
3. Ό,τι δεν συνέβη ποτέ, είναι ό,τι δεν ποθήσαμε αρκετά
4. Έχεις τα πινέλα, έχεις τα χρώματα, ζωγράφισε τον παράδεισο και μπες μέσα
5. Ν´ αγαπάς την ευθύνη, να λες μονάχος μου θα σώσω τον κόσμο. Αν χαθεί, εγώ θα φταίω
6. Ε κακομοίρη άνθρωπε, μπορείς να μετακινήσεις βουνά, να κάμεις θάματα, κι εσύ να βουλιάζεις στην κοπριά, στην τεμπελιά και στην απιστία! Θεό έχεις μέσα σου, Θεό κουβαλάς και δεν το ξέρεις – το μαθαίνεις μονάχα την ώρα που πεθαίνεις, μα´ναι πολύ αργά
7. Αν μια γυναίκα κοιμηθεί μόνη, ντροπιάζει όλους τους άντρες
8. Ο σωστός δρόμος είναι ο ανήφορος

9. Δεν υπάρχουν ιδέες, υπάρχουν μονάχα άνθρωποι που κουβαλούν τις ιδέες, κι αυτές παίρνουν το μπόι του ανθρώπου που τις κουβαλάει
10. Η πέτρα, το σίδηρο, το ασάλι δεν αντέχουν. Ο άνθρωπος αντέχει
11. Ερχόμαστε από μια σκοτεινή άβυσσος· καταλήγουμε σε μια σκοτεινή άβυσσος· το μεταξύ φωτεινό διάστημα το λέμε Ζωή
12. Αγάπα τον άνθρωπο γιατί είσαι εσύ...
13. Υπάρχει στον κόσμο τούτον ένας μυστικός νόμος – αν δεν υπήρχε, ο κόσμος θα 'ταν από χιλιάδες χρόνια χαμένος – σκληρός κι απαραβίαστος: το κακό πάντα στην αρχή θριαμβεύει και πάντα στο τέλος νικάται
14. Το πρώτο σου χρέος, εχτελώντας τη θητεία σου στη ράτσα, είναι να νιώσεις μέσα σου όλους τους προγόνους. Το δεύτερο, να φωτίσεις την ορμή τους και να συνεχίσεις το έργο τους. Το τρίτο σου χρέος, να παραδώσεις στο γιο τη μεγάλη εντολή να σε ξεπεράσει
15. Ολάνθιστος γκρεμός της γυναίκος το σώμα
16. Σωτηρία θα πει να λυτρωθείς απ' όλους τους σωτήρες: αυτή 'ναι η ανώτατη λευτεριά, η πιο αφηλή, όπου με δυσκολία αναπνέει ο άνθρωπος. Αντέχεις;
17. Τα τετραθέμελα του κόσμου τούτου: ψωμί, κρασί, φωτιά, γυναίκα
18. Η καρδιά του ανθρώπου είναι ένα κουβάρι κάμπιες – φύσηξε, Χριστέ μου, να γίνουν πεταλούδες!
19. Η Ελλάδα επιζεί ακόμα, επιζεί νομίζω μέσα από διαδοχικά θαύματα
20. Το ψέμα είναι ανανδρία
21. Πού να βρω μια ψυχή σαρανταπληγισμένη κι αππροσκύνητη, σαν την ψυχή μου, να της ζομολογηθώ;
22. Τι θα πει καλύτερος; Αυτός που δεν φοβάται το θάνατο
23. Αφεντικό σε συμπαθώ πάρα πολύ. Έχεις τα πάντα εκτός από λίγη τρέλα και όλοι οι άνθρωποι χρειάζονται λίγη τρέλα. Αλλιώς δε μπορεί να σπάσει το σκοινί και να ελευθερωθεί
24. Νιώθω σαν να χτυπάμε τα κεφάλια μας στα σίδηρα. Πολλά κεφάλια θα σπάσουν. Μα κάποια στιγμή, θα σπάσουν και τα σίδηρα
25. Η Κρήτη δεν θέλει νοικοκυραίους, θέλει κουζουλούς. Αυτοί οι κουζουλοί την κάνουν αθάνατη
26. Μαζεύω τα σύνεργά μου: όραση, ακοή, γέψη, όσφρηση, αφή, μυαλό, βράδιασε πια, τελεύει το μεροκάματο, γυρίζω σαν τον τυφλοπόντικα στίπτι μου, στο χώμα. Όχι γιατί κουράστηκα να δουλεύω, δεν κουράστηκα, μα ο ήλιος βασίλεψε
27. Μην καταδέχεσαι να ρωτάς: Θα νικήσουμε; Θα νικηθούμε; Πολέμα
28. Ένωθα βαθιά πως το ανώτατο που μπορεί να φτάσει ο άνθρωπος δεν είναι η Γνώση μήτε η Αρετή, μήτε η Καλοσύνη μήτε η Νίκη· μα κάτι άλλο πιο αφηλό, πιο ηρωικό κι απελπισμένο: Το Δέος, ο ιερός τρόμος
29. Αν μπορείς κοιτάξε τον φόβο κατάματα και ο φόβος θα φοβηθεί και θα φύγει
30. Δεν τον φοβάμαι το Θεό, αυτός καταλαβαίνει και συχωρνάει. Τους ανθρώπους φοβάμαι. Αυτοί δεν καταλαβαίνουν και δε συχωρνούν
31. Όσο υπάρχουν παιδιά που πεινούν, Θεός δεν υπάρχει
32. Το βουνό ανήκει στο μοναστήρι. Το μοναστήρι ανήκει στο Θεό. Και ο Θεός ανήκει σε όλους
33. Ποτέ οι Έλληνες δε δούλεψαν την τέχνη για την τέχνη· πάντα η ομορφιά είχε σκοπό να υπηρετήσει τη ζωή. Και τα σώματα τα ήθελαν οι αρχαίοι όμορφα και δυνατά, για να μπορούν να δεχτούν ισορροπημένο και γερό νου. Κι ακόμα, για να μπορούν – σκοπός ανώτατος – να υπερασπίσουν το άστυ
34. Η φυγή δεν είναι νίκη, τ' όνειρο είναι τεμπελιά, και μόνο το έργο μπορεί να χορτάσει την ψυχή και να σώσει τον κόσμο
35. Εγώ κοιτάζω κάθε στιγμή το θάνατο. Τον κοιτάζω και δε φοβούμαι. Όμως και ποτέ, ποτέ δε λέω: Μου αρέσει. Όχι, δε μου αρέσει καθόλου!
36. Η ευτυχία είναι πράγμα απλό και λιποδιαίτο, ένα ποτήρι κρασί, ένα κάστανο, ένα φτωχικό μαγκαλάκι, η βουή της θάλασσας. Τίποτα άλλο

37. Κάθε Έλληνας που δεν παίρνει, ας είναι και μια φορά στη ζωή του, μια γενναία απόφαση, προδίνει τη ράτσα του
38. Η αιωνιότητα είναι ποιότητα, δεν είναι ποσότητα, αυτό είναι το μεγάλο, πολύ απλό μυστικό
39. Η ευτυχία απάνω στη γη είναι κομμένη στο μπίο του ανθρώπου. Δεν είναι σπάνιο πουλί να το κυνηγούμε τότε στον ουρανό και τότε στο μυαλό μας
40. Σα δεν φτάσει ο άνθρωπος στην άκρη του γκρεμού, δεν βγάζει στην πλάτη του φτερούγες να πετάξει

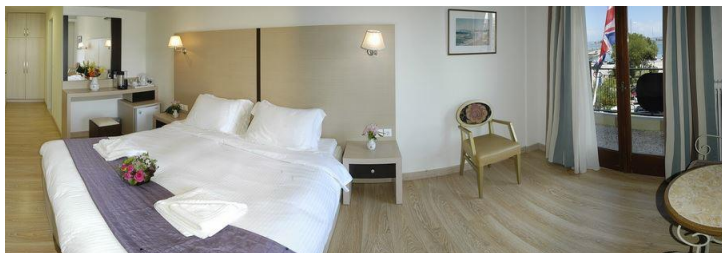
Ο Αγ. Βασίλειος Βιάννου κάποτε, μέχρι το 1970, είχε 800 κατοίκους και διέθετε:

- Σχολείο με 90 παιδιά, 3 δασκάλους και 1 παιδονόμο
- 2 γιατρούς, 1 οδοντίατρο, 2 μαιές πρακτικές, 1 γιατρό πρακτικό, 1 κτηνίατρο μουνοουχιστή πρακτικό
- 2 δικηγόρους, 1 μηχανικό
- 4 πετράδες για πετρόκτιστα κτίσματα, 2 εξειδικευμένους πετράδες για πέτρες ελαιοτριβείων και για υπέρθυρα κατοικιών
- 3 καρεκλάδες, 2 σαμαράδες, 2 πεταλωτές, 1 μαχαιροποιό, 2 χαλκιάδες
- 3 ράφτες, 1 σχολή μοδιστρικής, 4 μοδίστρες επαγγελματίες, 2 τσαγκάρηδες
- 4 αγιογράφους της κρητικής σχολής, ο ένας και αναγεννησιακής τέχνης, 4 ψάλτες, 1 παπά
- 1 κοινοτικό τηλεφωνείο, τηλεγραφείο
- 3 κουρεία, 3 ξυλουργεία, 2 ξυλοκόπους υπαίθρου, 2 αλευρονερόμυλους
- 1 αργαλιοτεχνίτρα ξεκινήματος υφαντών και αρκετούς αργαλειούς
- 2 αγροφύλακες
- 2 καμίνια ασβέστου, 2 νταμάρια
- 3 πατητήρια, 2 ρακοκάζανα
- 6 καφενεΐα, 3 παντοπωλεία, 2 χασάπικα, 1 φούρνο
- 4 επαγγελματίες μουσικούς
- Αρκετούς έμπορους λαδιού, χαρουπιών και 1 κίτρω
- 1 μεσίτη, 1 τελάλη

**ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ
ΑΥΤΟ
ΑΦΙΕΡΩΝΕΤΑΙ
ΣΤΟ
ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ
ΤΟΥ
ΔΙΑΒΑΤΗ**

Το ξενοδοχείο μας

Τσιμεροικ, Αυστρία

Επόμενη εκδρομή:

- Αυστρία
- Ουγγαρία
- Τσεχία;

Ουγγαρία

ή

- Ρουμανία
- Καρπάθια;

ή νέο ΔΣ;

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Διευθύνσεις ΔΙΑΒΑΤΗ

- ταχυδρομική: Μιλτιάδου 21
- τηλέφωνο, φαξ: 2103221311
- fb: www.facebook.com/diavatis.viannos
- ιστοσελίδα: www.odiaivatis.gr
- email: odiaivatis@gmail.com